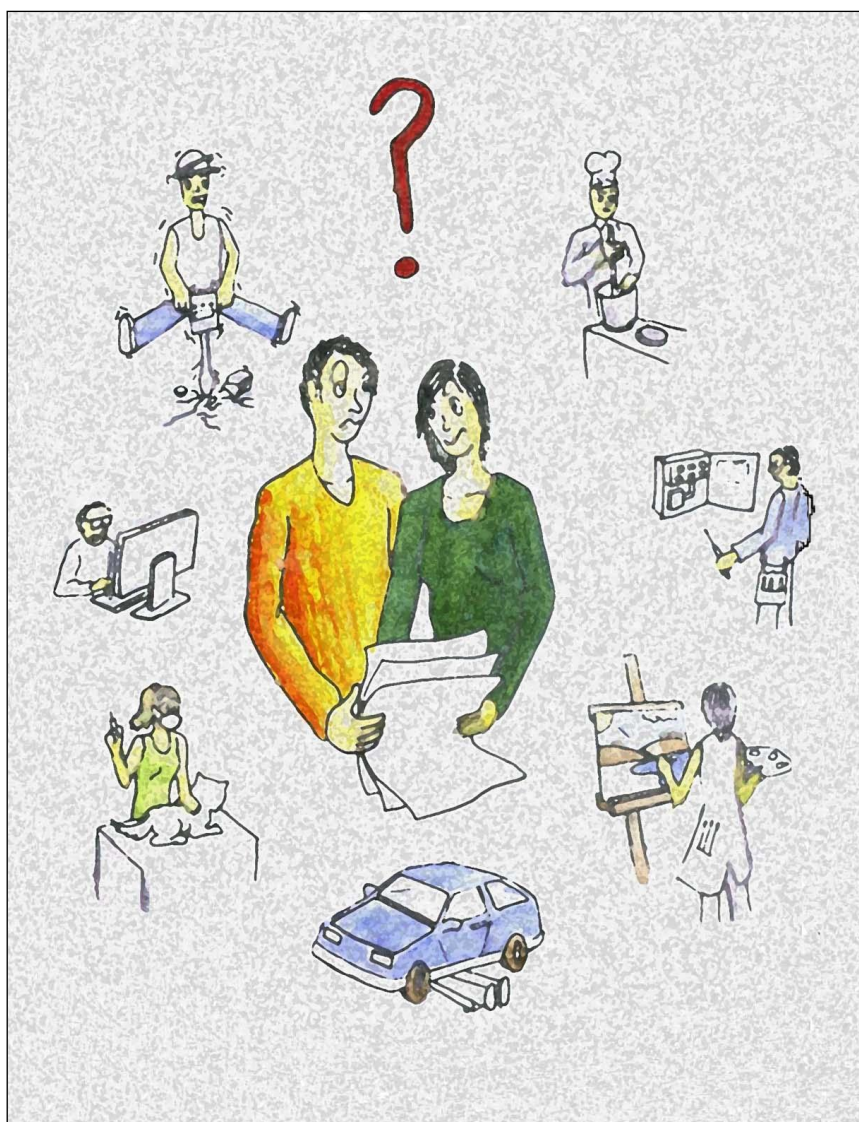

REGIONAL PLAN FOR KARRIEREVEILEDNING I DET 8.-13. ÅRIGE SKOLELØP

Vefsn, Grane og Hattfjelldal

Revidert utgave 2020 - 2022

Innhold

1. INNLEDNING	3
2. MÅL	3
2.1 Hovedmål	3
2.2 Hensikt	3
3.1 Utdanningsvalg.....	4
3.2 Valgfag for 8.-10.klasse	4
3.3 Arbeidslivsfag på ungdomstrinnet	5
3.4 Yrkesfaglig fordypning (YFF)	5
3.5 Elevbedrift- grunnskolen.....	5
3.6 Ungdomsbedrift - videregående skole.....	5
3.7 Elevsamtalen og karrieresamtalen.....	5
3.8 Min Framtid.....	6
3.9 Karriereplan.....	6
3.10 Oversiktskart videregående opplæring.....	6
3.11 Digitale veiledningsverktøy og - nettsteder	7
4. TILTAK I GRUNNSKOLE OG I VIDEREGÅENDE SKOLE.....	8
4.1 Karriereveiledning i grunnskolen 8.-9. trinn.....	8
4.2 Karriereveiledning i grunnskolen 10. trinn	9
4.3 Karriereveiledning i videregående skole Vg1	10
4.4 Karriereveiledning i videregående skole Vg2.....	11
4.5 Karriereveiledning i videregående skole Vg3	12
4.6 Minoritetsspråklige elever.....	12
4.7 Karriereveiledning Vg3/opplæring i bedrift.....	13
5. SAMARBEID SKOLE - HEIM.....	13
6. SAMARBEID SKOLE – ARBEIDSLIV.....	13
7. FORMIDLINGSKOORDINATORER	14
8. OPPLÆRINGSKONTORENE	14
9. KARRIERESENTERET MOSJØEN	14
10. RÅDGIVERNETTVERK	15
11. SAMARBEIDSPARTNERE	15

1. INNLEDNING

Karriereveiledning er et av satsingsområdene i Kunnskapsløftet. Etter oppfordringer fra Nordland Fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland samt det regionale Samarbeidsutvalget for Vefsn, Grane og Hattfjelldal ble det for første gang i 2008 utarbeidet en regional plan for karriereveiledning i det 8. – 13.-årige skoleløp. Planen har senere blitt oppdatert hvert annet år.

Følgende dokumenter ligger til grunn for planen:

1. *Forskrift til opplæringslova §22-3: Utdannings- og yrkesrådgiving*
2. *Karriereveiledning i grunnskole og videregående opplæring*. Fylkesmannen i Nordland/Nordland fylkeskommune 8/9-06.
3. *Stortingsmelding nr. 20 – På rett vei*. Kunnskapsdepartementet 2012 -13
4. *Norge i omstilling – karriereveiledning for individ og samfunn*. NOU 2016
5. *Lærekraftig utvikling - Livslang læring for omstilling og konkurranseevne*. NOU 2019
6. *Stortingsmelding nr 14 – Kompetansereformen – Lære hele livet*. KD 2019 - 20

2. MÅL

2.1 Hovedmål

Hovedmål

Den regionale planen skal samordne karriereveiledningen i Vefsn, Grane og Hattfjelldal for 8.-13. skoleår. Elevene skal tilbys en helhetlig og god karriereveiledning. Dette skal gi et godt grunnlag for et personlig og selvstendig valg av utdanning og yrke.

2.2 Hensikt

Planen skal være et verktøy for alle som arbeider med elever og karriereveiledning i grunnskole og videregående skole. Karriereveiledning er ikke bare rådgiverens ansvar, men hele skolens ansvar. Det betyr at denne veiledningen må ses i sammenheng med skolens øvrige planverk, og arbeidet må forankres hos skoleledelsen og lærerne. Rådgivertjenesten har et særskilt ansvar for planlegging og koordinering av skolens arbeid på feltet.

Elever i 8.-13.-skoleår skal bevisstgjøres og få veiledning til selv å kunne reflektere over egne interesser og ferdigheter. Karriereveiledningen skal gi ungdom informasjon om yrker og utdanning, økt motivasjon og bedre valgkompetanse.

Intensjonen er at det skal være en helhetlig plan. Den skal være dynamisk og bør derfor evalueres annethvert år. Ansvar for dette ligger hos skoleledelsen sammen med rådgiver på den enkelte skolen. Lokal plan presenteres i aktuelle fag, bl.a i Utdanningsvalg på ungdomstrinnet. Ungdomsrådene i kommunene orienteres om den regionale planen.

Karrieresenteret Mosjøen er sekretariat og innkaller aktuelle parter annethvert år for å revidere planen. Evalueringa gjennomføres på våren.

3. KARRIEREVEILEDNING

Begrepet *karriereveiledning* er en tilpassing til et internasjonalt begrep (jfr OECD), career guidance. Opprinnelig stammer begrepet fra det latinske ordet *carrus*, som betyr kjerre. I overført betydning; det du har med deg på veien gjennom livet (eller arbeidslivet). Med denne forståelsen vil begrepet være verdinøytralt og uavhengig av om du klatrer oppover på arbeidstigen. **Alt du gjør på din vei vil være en del av din karriere.**

Veilederens jobb er å hjelpe eleven til å bli bevisst på egne forutsetninger, interesser og verdier. Gjennom denne selvinnsikten skal eleven selv finne et realistisk fremtidsmål, og bli i stand til å ta reflekterte og gjennomtenkte valg. Veilederen skal bistå i en valgsituasjon når det gjelder utdanning eller karriere. Det regnes ikke lenger som to faser, utdanning/arbeid, men en livslang prosess. Å bidra til å utvikle ferdigheter for å håndtere egen karriere gjennom ulike faser i livet, er en sentral del av karriereveiledningen.

I skolen innebærer karriereveiledningen et mangfold av fag, verktøy og virkemidler:

3.1 Utdanningsvalg

Link til læreplan

Utdanningsvalg er et sentralt fag for å bidra til å gjøre elevene i stand til å ta gode utdannings- og yrkesvalg. Faget skal bidra til at elevene utvikler en trygg identitet og til at de skal kunne ta valg ut fra egne interesser og forutsetninger. Gjennom arbeidet med faget skal elevene skaffe seg kunnskap om muligheter og krav i utdanningssystemet og i arbeidslivet. Faget skal bidra til at elevene utvikler kompetanse i å håndtere overganger, bidra til deltakelse og skape forståelse for sammenhenger mellom utdanning og jobbmuligheter.

Kjerneelementer:

- Identitet og selvstendige valg
- Utdanning og yrker
- Utvikle karrierekompetanse
- Folkehelse og livsmestring

Kjerneelementene utfyller hverandre og må sees i sammenheng. Det er ikke karakter i faget. Vurdering er deltatt/ikke deltatt.

3.2 Valgfag for 8. – 10. trinn

Valgfagene skal bidra til at elevene, hver for seg og i fellesskap, styrker lyst til å lære og oppleve mestring gjennom praktisk og variert arbeid. Valgfagene er tverrfaglige og skal bidra til helhet og sammenheng i opplæringen. Faget kan spille en viktig rolle i det å bli kjent med egne interesser, aktuelle yrker og eget veivalg. Det er innført nye læreplaner i valgfag fra høsten 2020. De ligger her

Skolen skal tilby minst 2 av følgende valgfag:

Demokrati i praksis

Praktiske håndverksfag

Design og redesign

Friluftsliv

Medier og kommunikasjon

Utvikling av produkter og tjenester

Ideer og praktisk forskning
Fysisk aktivitet og helse
Innsats for andre
Internasjonalt samarbeid
Kulturarv

Programmering
Reiseliv
Produksjon for scene
Teknologi og design
Trafikk

Det er mulig å ta fag fra videregående opplæring på ungdomstrinnet som alternativ til valgfag.

3.3 Arbeidslivsfag på ungdomstrinnet

Faget er et alternativ til fordypning i språk og matematikk.

Det skal bidra til at elevene deltar i verdiskaping gjennom å levere tjenester og produkter både internt på skolen og for eksterne oppdragsgivere

Se mer informasjon og læreplan på [denne linken](#)

3.4 Yrkesfaglig fordypning (YFF)

Yrkesfaglig fordypning (YFF) er et fag i yrkesfaglige utdanningsprogram på Vg1 og Vg2-nivå. Det er ikke et tilsvarende fag ved studieforberedende utdanningsprogram.

YFF skal gjøre det mulig å veksle mellom ulike læringsarenaer og gi elevene mulighet til å oppleve realistiske arbeidssituasjoner i læringsarbeidet. YFF skal normalt brukes til opplæring i kompetansemål hentet fra læreplaner for opplæring i bedrift og Vg3 i skole. Skoleeier har ansvaret for at det blir utarbeidet lokale læreplaner, samt at opplæringen blir gjennomført i henhold til disse planene. Målet er at YFF skal gi elevene en opplæring som er relevant for deres fremtidige yrkesutøvelse.

Mer informasjon på [denne linken](#).

3.5 Elevbedrift- grunnskolen

En regional plan for elevbedrift i grunnskolen gir rom for lokale planer med ulike tiltak.

Planen er forankret i f. læreplanverket. Ett tiltak som brukes aktivt på de enkelte skolene, er elevbedrift, som brukes både i klassevis og i valgfag.

Mer informasjon [her](#)

3.6 Ungdomsbedrift - videregående skole

Pedagogisk og tverrfaglig metode for alle årstrinn på videregående skole. Det er en kobling mellom teori og praksis der elevene lærer å starte, drive og avvikle egen bedrift. Hovedfokus skal være på idéutvikling, forretningsplan, rapportering, økonomistyring og ressursbruk. Metoden brukes aktivt med ungdomsbedrifter som opprettes på det enkelte studiested.

Mer informasjon [her](#)

3.7 Elevsamtalen og karrieresamtalen

Opplæringsloven framhever at det skal gjennomføres samtaler med elevene. Elevsamtalen og karrieresamtalen har en del gjennomgående fellestrekk og vil tematisk gripe inn i og supplere hverandre på en god måte. De skal imidlertid ikke erstatte hverandre.

Elevsamtalen omhandler elevens totale skolesituasjon, og har som mål å legge forholdene til rette for elevens faglige utvikling og et godt fysisk og psykisk lærings- og arbeidsmiljø.

I Karrieresamtalen er det elevens framtidige livsløp/karriere som står i fokus hvor elevens prosess i forhold til valg av utdanning og arbeid får eksklusiv oppmerksomhet. Det skal være en samtale mellom lærer/rådgiver og elev om elevenes personlige ressurser, muligheter, forutsetninger, verdier og framtidsdrømmer i relasjon til utdanning og yrkesliv. Håndboka kan lastes ned [her](#).

3.8 Min Framtid

Dette er et elevhefte som kan følge eleven fra 8. til 10. klasse. Det skal bidra til økt bevissthet om evner og interesser, valg og verdier, utdanning, yrkes- og arbeidslivskunnskap. Heftet har oppgaver som er nyttige i arbeidet med egen karriereplan. Det finnes også nettressurser til heftet [her](#).

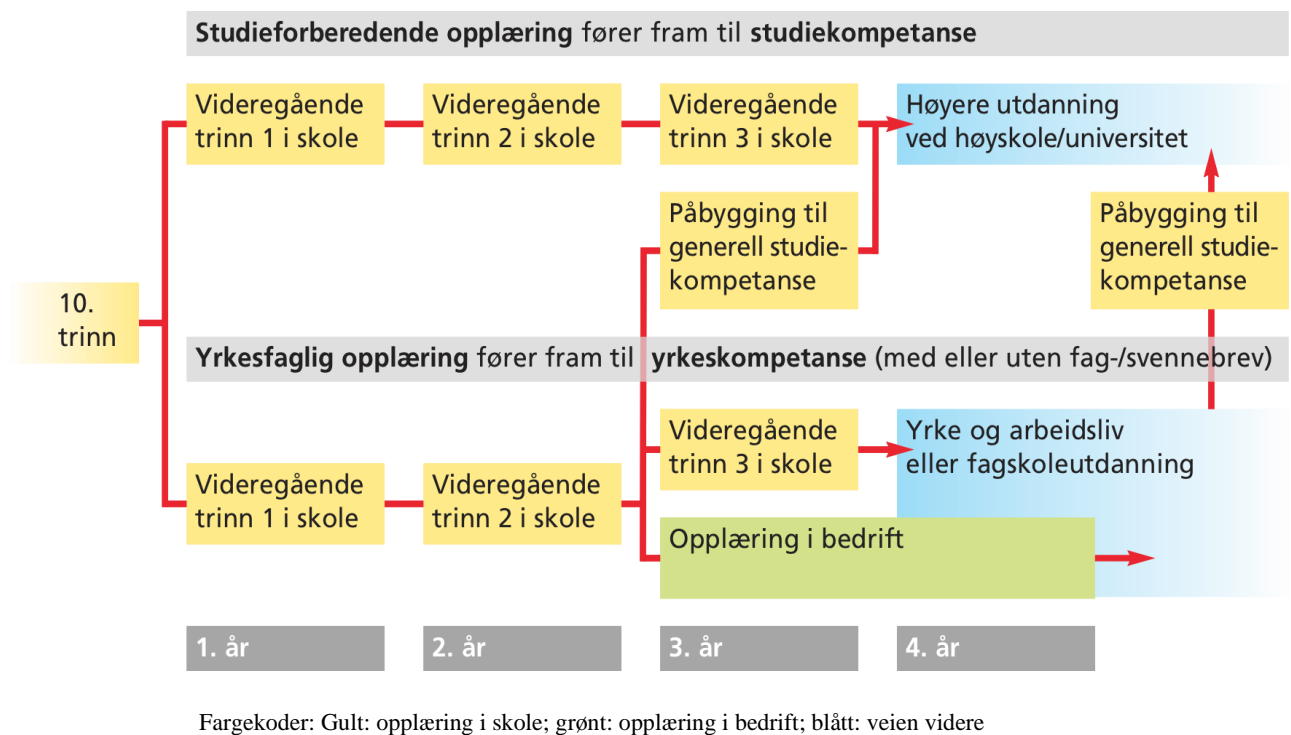

3.9 Karriereplan

En enkel individuell plan (gjørne en side) som kortfattet viser en eller flere utdanningsveier/praksis for å komme fram til et bestemt yrke. Den utvikles med bakgrunn i samtale med rådgiver og lærer på grunnlag av det som tidligere er arbeidet med innen karriereveiledning.

Et eksempel på en karriereplan finnes [her](#)

3.10 Oversiktskart videregående opplæring

Informasjon om alternativ organisering av opplæring mot fag- og yrkeskompetanse finnes [her](#).

3.11 Digitale veiledningsverktøy og -nettsteder

www.utdanning.no er en offentlig portal som samler nettressurser om utdanning i Norge. Den inneholder bl.a oppdatert informasjon om utdanningssystemet, yrker med yrkesbeskrivelser, lønnsnivå, utdanningstilbud på videregående og høyere nivå, yrkesintervjuer og oversikt over arbeidsmarkedet. Den har nyttige verktøy som jobbkompass, karakterkalkulator og finn lærebedrift. Det er egne sider for faget utdanningsvalg, for foreldre og for veiledere (veilederforum.no).

Vilbli.no er et informasjonsverktøy som gir grundig informasjon om videregående opplæring. Den inneholder også søkerveiledning. Det gis informasjon om yrker med yrkesbeskrivelser, utdanningstilbudene og lærlingeordning, utdanningsvei til yrkene og hvor i landet man kan gjennomføre utdanningen.

Profråd Karriereverktøy er et avansert testsett som inneholder 9 deltester. Testsettet er basert på forskning og påliteligheten vurderes som svært høy. Man må inviteres til test og karrieresamtale. Verktøyet passer best for elever i videregående skole og voksne. Se **profraad.no**

www.vigo.no er søkesida for videregående opplæring

www.samordnaopptak.no er et serviceorgan og en søkeside for høyskoler og universitet i opptaket av søkere til høyere utdanning i Norge.

www.ue.no er nettsiden til Ungt Entreprenørskap. Se avsnittet om elev- og ungdomsbedrift over.

www.nfk.no gir informasjon om utdanning i Nordland fylkeskommune, slik som eksamen, opplæring i bedrift, opplæring i skole, inntak m.m.

Event.nfk.no/laereplasser/laereplasser.php er en oversikt over bedrifter i Nordland som er læreplassgarantister.

www.karrierenordland.no inneholder informasjon om tilbudet til karrieresentrene i Nordland og om voksenopplæringen i fylket.

https://karriereveiledning.no/ er en gratis offentlig tjeneste der alle som trenger veiledning kan ringe eller chatte med en profesjonell karriereveileder. Man kan finne tips, informasjon og verktøy om utdanning og jobb på nettsiden.

www.nav.no gir informasjon om jobb, arbeidsliv, pensjon, helsetjenester og trygdeordninger.

www.lanekassen.no inneholder informasjon om stipend og lån for elever i videregående opplæring og studenter høyere utdanning

4. TILTAK I GRUNNSKOLE OG I VIDEREGÅENDE SKOLE

Tiltakene er et utgangspunkt som er felles for alle skolene. Den enkelte skole utarbeider lokale planer på grunnlag av den regionale planen, som et hjelpemiddel for skolen. Planen viser overgangen og samarbeid mellom grunnskole og videregående skole i forhold til karriereveiledning.

Oversikten viser aktuelle samarbeidspartnere. Hvem som skal være **ansvarlig** for hver aktivitet er derimot vanskelig å angi i en felles plan. Dette tydeliggjøres i skolens egne planer.

Rektor er ansvarlig for at det blir utarbeidet en lokal plan på hver enkelt skole.

4.1 Karriereveiledning i grunnskolen 8.-9. trinn

Tidsplan	Aktivitet	Organisering	Samarbeidspartnere
Hele året 8. og/eller 9. trinn	Utdanningsvalg	Skolene har egne lokale planer for dette	Lærer Rådgiver Avdelingsleder vgs. «Veivisere» fra lokalt arbeidsliv OMH
I løpet av 8. eller 9. trinn	CV og søknad	Elevene lærer å skrive CV og søknad	Lærer
Hele året	Min framtid	Elevene jobber med heftet "Min framtid".	Lærer Rådgiver
9. trinn vårtermin	"Kick-off" karriereveiledning	Valg og valgkompetanse – klasse- og foreldrekurs, 9. klasse	Karrieresenteret Rådgiver Kontaktlærer Lærer utdanningsvalg
I løpet av 8. og 9. trinn	Utviklingssamtale	Framtidig utdannings- og yrkesvalg	Kontaktlærer
Hele året	Besøke Newtonrommet	Undervisningsopplegg realfag	Kontakt for grunnskolen Rektor og ansatte på Newtonrommet
November - april	Yrkesmesse Grane / Hattfjelldal	Informasjon om yrker	Arbeidsgruppe
9. trinn	«Veivisere» / «Yrkesinspiratorer»	Rollemodeller informerer om sine yrker	Rådgiver Lærer Utdanningsvalg Karrieresenteret Lokalt arbeidsliv, inkl. OMH (rollemodeller)
8. og 9. trinn	Jobbskygging / utplassering i arbeidslivet		Lærer Rådgivere Lokalt arbeidsliv

4.2 Karriereveiledning i grunnskolen 10. trinn

Tidsplan	Aktivitet	Organisering	Samarbeidspartnere
Hele året	Utdanningsvalg	Skolene har egne lokale planer for dette. Læreplaner	Lærer Lokalt nærings- og arbeidsliv
August	Informasjon til foresatte og elever	Informasjon om, og årshjul for karriereveiledning og søknad til videregående skole	Rådgiver
Hele året	Min framtid	Elevene jobber med heftet ”Min framtid”	Lærer
September -November	Interesstest	Ulike tester tilbys alle elever	Lærer Rådgiver
September – Januar	Individuelle veiledningssamtaler Gruppeveiledning	Tilbud om individuelle og gruppe karrieresamtaler til alle 10. klassinger	Rådgiver Karrieresenteret gir gruppeveiledning til avgangsklassen grunnskoleopplæring voksne i Vefsn kommune
Oktober - november	Besøk fra videregående skole	Presentasjon av studietilbudene på Mosjøen vgs for elever i 10. klasse	Rådgiver i ungdoms- og videregående skole
Etter avtale	Besøk fra OMH i Utdanningsvalg	Inviteres av den enkelte skole	Rådgiver, lærer utd. valg OMH
Oktober - November	Foreldremøte / Informasjonsmøte	Presentasjon av studietilbudene på Mosjøen vgs for elever og foresatte	Rådgiver i ungdoms- og videregående skole OMH
November	Åpen dag videregående skole	Informasjon, hospitering på utdanningsprogram og omvisning	Rådgiver vgs Lærere vgs Elever vgs
November - januar	Individuell hospitering	Invitasjon ved behov	Rådgiver Avdelingsledere
Desember- Januar	Søknad inntak spesialundervisning	Individuelle samtaler med elever/foresatte	Spes.ped.veileder Rådgiver Avdelingsleder PPT
Januar- Februar	Søknad VIGO	Søknad om videregående skole på nett. Frist 1.2. /1.3.	Rådgiver
Januar	Yrkesmesse Utdanningsmesse	Invitasjon fra MVS / NAV	MVS, høyskoler og næringslivet
I løpet av 10. trinn	Utviklingssamtale Overgangsskjema	Framtidig utdannings- og yrkesvalg	Kontaktlærer

4.3 Karriereveiledning i videregående skole Vg1

Tidsplan	Aktivitet	Organisering	Samarbeidspartnere
August Hele skoleåret	Yrkesfaglig fordypning	Hospitere i bedrifter eller læreplan på høyere nivå	Avdelingsleder Rådgiver Lærer i YFF Formidlingskoordinatorer
Hele året	Internasjonalisering	Hospitering i bedrift/skole	Avdelingsleder / koordinator internasjonalisering
Aug./sept. Hele skoleåret	Ungdomsbedrift Oppstart	Oppstart i klassene Kick-off i Mosjøen	Avdelingsleder Ungt entreprenørskap Lærer fra UB
Hele året	* Individuelle karrieresamtaler	Kan ha utgangspunkt i interessetest på nett	Kontaktlærer Rådgiver
September – Oktober	Foreldremøte	Avholdes på vgs Info om studieveier	Avdelingsleder Kontaktlærer, OMH
September – Juni	* Hospitering – Utplassering	Yrkespraksis i bedrifter, 1 uke til 3 måneder	Avdelingsleder /lærer på klasseteam Spes.ped.veileder
September – Juni	Bedriftsbesøk	Besøk hos bedrifter	Avdelingsleder Faglærer
Hele skoleåret	Samarbeidsavtaler	Avtaler med lokalt næringsliv	Avdelingsleder YFF lærere
September – februar	Skrive søknader/CV	Elever i Vg1 klasser	Norsklærer
Oktober – Mai	YFF-forum	Formidlingskoordinator	Formidlingskoordinator Avdelingsleder Opplæringskontorene
Oktober – mars	Opplæringskontorene informerer	OMH, andre opplæringskontor – i klassene som gir fagbrev	Opplæringskontorene Avdelingsleder
Oktober – November	Valgmuligheter studiespesialisering	Klassevis orientering om programområder	Rådgiver Avdelingsleder
Desember – Januar	* Søking inntak individuell vurdering	Individuelle samtaler elever/foreldre søknad spesialundervisning	Spes.ped.veileder Rådgiver Avdelingsleder
Januar	Foreldremøter	Orientering for Vg1 studiespesialisering	Kontaktlærer
Januar	Yrkes- og utdanningsmesse	Alle elever deltar	Rådgiver, NAV, høgskoler, universiteter
Januar – Februar	* Søking ordinært inntak VIGO	Elevene får hjelp til å fylle ut søknadene	Rådgiver
Mai - juni	Rådgiversamtale	Anbefaling vedr. oppflytting til neste nivå	Rådgiver

4.4 Karriereveiledning i videregående skole Vg2

Tidsplan	Aktivitet	Organisering	Samarbeidspartnere
August Hele skoleåret	Yrkesfaglig fordypning	Hospitere i bedrifter eller følger klasser/læreplan på høyere nivå	Avdelingsleder Rådgiver Formidlingskoordinatorer Lærere i YFF YFF- forum
Hele skoleåret	Ungdomsbedrift Oppstart	Oppstart i klassene Kick-off i Mosjøen	Avdelingsleder Ungt entreprenørskap UB-lærer
September – Juni	Hospitering – Utplassering	Yrkespraksis i bedrifter, 1 uke til 3 måneder	Avdelingsleder /lærer på klasseteam Spes.ped.veileder
Hele året	Internasjonalisering	Hospitering i bedrift/skole	Avdelingsleder / koordinator internasjonalisering
Hele skoleåret	Individuell karriereveiledning	Elever oppsøker rådgiver	Rådgiver
September – Juni	Bedriftsbesøk	Besøk hos bedrifter	Avdelingsleder Faglærer
Hele skoleåret	Samarbeidsavtaler	Avtaler med lokalt næringsliv om partnerskap inngås	Avdelingsleder YFF-lærer
September – februar	Skrive søknader/CV	Elevene i alle Vg2-klassene	Norsklærer
Oktober – November	Bransjesamarbeid	Samarb.møter mlm. OMH, vgs. og arbeidslivet	YFF-forum Faglærer Formidlingskoordinatorer Avdelingsleder
Oktober – mars	Opplæringskontorene informerer	OMH i alle Vg2-klasser som fører til fagbrev	OMH Avdelingsleder
Oktober – November	Valgmuligheter studiespesialisering	Klassevis orientering om programområder	Rådgiver Avdelingsleder
Januar	Foreldremøter		Skoleledelsen
Desember – Januar	Søking VIGO	Karriereveiledning til elever som søker spesialundervisning	Spes.ped.veileder Rådgiver Avdelingsleder
Hele året	Samarbeidsavtaler om læreplassgarantien	Tegne avtaler med ulike bedrifter	Formidlingskoordinatorer Lokale bedrifter Opplæringskontorene
Januar	Utdanningsmesse	Alle elever deltar	Rådgiver Høgsk. og univ.
Januar – Februar	Søking ordinært inntak. VIGO	Elevene får hjelp til å fylle ut søknad	Rådgiver
Januar - Februar	Søking læreplass	Bedrifter på besøk Søkehjelp Skrive søknad	Formidlingskoordinator Kontaktlærer Norsklærer Opplæringskontorene
Mai - juni	Rådgiversamtale	Anbefaling vedr. oppflytting	Rådgiver Klasseteam

4.5 Karriereveiledning i videregående skole Vg3

Tidsplan	Aktivitet	Organisering	Samarbeidspartnere
Hele skoleåret	Ungdomsbedrift Oppstart	Oppstart i klassene Kick-off i Mosjøen	Avdelingsleder Ungt entreprenørskap Lærer som jobber med UB
September – Juni	Hospitering – Utplassering	Yrkespraksis i bedrifter, 1 uke til 3 måneder	Avdelingsleder /lærer på klasseteam Spes.ped.veileder
Hele året	Internasjonalisering	Hospitering i bedrift/skole	Avdelingsleder /koordinator internasjonalisering
September – Juni Hele skoleåret	Individuell karriereveiledning	Elever oppsøker rådgiver	Rådgiver
September – Juni	Bedriftsbesøk	Besøk hos bedrifter	Avdelingsleder Faglærer
September – Juni Hele skoleåret	Partnerskapsavtaler	Avtaler med lokalt næringsliv om partnerskap inngås	Avdelingsleder
Januar	Yrkes- og utdanningsmesse	Alle elever deltar	Rådgiver Høgskoler og universiteter NAV
Januar - April	Veiledning høgskole, universitetsutdanning	Gruppeveiledning	Rådgiver
Mars – April	Samordna opptak	Individuell og gruppeveiledning, hjelp til å søke studieplass	Rådgiver

4.6 Minoritetsspråklige elever

Minoritetsspråklige elever i ordinær grunnskole får karriereveiledning gjennom de samme fag og tiltak som norskspråklige elever.

Minoritetsspråklige elever i avgangsklassen i den kommunale voksenopplæringen i Vefsn skal også ha tilbud om karriereveiledning. Karriereveiledning kan være både gruppevis og individuell. Karrieresenteret kan være en samarbeidspartner for skolen i dette arbeidet.

Det vil være viktig å utarbeide gode rutiner for overgangen mellom grunnskole og videregående skole. Å sikre gjennomtenkte valg og et godt norskspråklig nivå vil her være spesielt viktig, enten elevene skal over i ordinær videregående skole eller delta i videregående opplæring for voksne.

Mosjøen videregående skole bør fortsatt prioritere oppfølging. Skolen tilbyr innføringsklasse for minoritetsspråklige elever.

4.7 Karriereveiledning Vg3/opplæring i bedrift

Lærlinger som avbryter opplæringen, vil ha behov for karriereveiledning i forhold til å velge annet yrke og utdanning. OMH og andre aktuelle opplæringskontor kan i samarbeid med Oppfølgingstjenesten i regionen bidra med karriereveiledning.

Likeså vil lærlinger som ønsker videreutdanning, kunne ha behov for veiledning. Både skolene, opplæringskontorene og Karrieresenteret er aktuelle for disse.

5. SAMARBEID SKOLE - HEIM

Stortingsmelding nr. 30 slår fast at det er foreldrene som påvirker barnet mest når det gjelder yrkes- og utdanningsvalg. Dette betyr at både skolen som organisasjon og foreldre/foresatte har ansvar for å hjelpe eleven til selv å kunne foreta selvstendige og reflekterte valg med tanke på fremtidig karriere og yrke.

I både ungdomsskole og videregående skole bør det holdes foreldremøter med fokus på utdannings- og yrkesvalg. Det vil gi foreldre og foresatte større innsikt og bedre forståelse med tanke på framtidig karrierevalg. Dette bør også være tema i utviklingssamtaler. På siste utviklingssamtale i 10. klasse fyller eleven og foreldrene ut **Overgangsskjema** sammen med kontaktlæreren. Relevant informasjon en ønsker overført til skolen eleven skal begynne på, fylles inn i skjemaet. Kontaktlærer på videregående får med dette bedre forutsetninger for å veilede eleven.

6. SAMARBEID SKOLE – ARBEIDSLIV

Læreplanverket for Kunnskapsløftet gir klare krav til at skole og nærings-/arbeidsliv må bli bedre på samarbeid og samhandling. Skolene har i dag et godt samarbeid med arbeidslivet som kan utvikles videre.

Mosjøen videregående skole har, i samarbeid med NAV lokalt, en årlig yrkes- og utdanningsmesse hvor elever i grunn- og videregående skole besøker bedrifter på stand i Mosjøhallen. I tillegg har skolen en intern studiemesse hvor representanter for høyere utdanningsinstitusjoner informerer elevene om sine tilbud.

Det er etablert lokale arbeidsgrupper for samarbeid skole og arbeidsliv i kommunene. Hensikten er å skape systematikk og forutsigbarhet for alle involverte parter.

I Grane og Hattfjelldal arrangeres ei yrkesmesse for ungdomstrinnet hvert år og det tegnes partnerskapsavtaler mellom bedrifter og skolene. Skolene alternerer om å ha ansvaret for yrkesmessa. I tillegg jobbes det med et opplegg med yrkesrollemodeller i ungdomsskolen.

I Vefsn er det i samarbeid med næringslivet utarbeidet et opplegg med skolebesøk fra yrkesrollemodeller, kalt «Veivisere». Målgruppa er 9. klasseelever. «Veiviserne» registres i et eget register som oppdateres jevnlig.

7. FORMIDLINGSKOORDINATORER

Mosjøen videregående skole har i samarbeid med Nordland fylkeskommune etablert egen formidlingskoordinator. Koordinator skal ivareta og bidra til at alle yrkesfagelever ved Mosjøen videregående skole på Vg2-nivå som har søkt læreplass blir formidlet til aktuelle bedrifter. Elever som ikke har fått læreplass innen 1.september skal tilbys Vg3 i skole i aktuelt yrkesfag. Hovedmålet for formidlingskoordinatorerne er å få ut flest mulig lærlinger, jfr. læreplassgarantien.

8. OPPLÆRINGSKONTORENE

Videre samarbeid skal nå inkludere alle opplæringskontorene i regionen, og opplæringskontorene skal samarbeide med ungdomsskolene og Mosjøen videregående skole. Opplæringskontorene har det overordnede opplæringsansvaret og følger opp lærlinger innen et stort antall fagområder.

Opplæringskontoret Midt Helgeland, OMH, er et flerfaglig opplæringskontor for Vefsn, Grane og Hattfjelldal. Kontoret er eid av ca. 100 lokale bedrifter. OMH har faste formidlingsmøter med Mosjøen videregående skole. OMH samarbeider med andre fagopplæringskontor og alle de videregående skolene på Helgeland.

Hovedmålet for opplæringskontorene er å sørge for god oppfølging av lærlingene. I tillegg skal det skapes gode møteplattformer for involverte samarbeidspartnere. Link [her](#).

9. KARRIERESENTERET MOSJØEN

Karrieresenteret Mosjøen med avdeling Grane og Hattfjelldal er ett av ni sentre i Nordland. Nordland fylkeskommune er arbeidsgiver og faglig er karrieresentrene underlagt partnerskap for karriereveiledning. Sentrene er finansiert i et spleiselag mellom Nordland fylkeskommune, NAV og kommuner. Karrieresentrene i Nordland slås sammen til 3 regionale sentre fra 2021. Karrieresenteret i Mosjøen blir slått sammen med sentrene i Brønnøysund, Sandnessjøen og Mo i Rana til ett senter – Karriere Nordland, avd. Helgeland. Lokasjonen vil være den samme som før.

Karrieresenterets kjerneoppgaver er

- Individuell karriereveiledning
- Oppgaver knyttet til videregående opplæring for voksne
- Ressurssenter for skolene og rådgivertjenesten
- Kompetanseressurs for NAV, offentlige og private virksomheter

VI har alle
en KARRIERE

10. RÅDGIVERNETTVERK

Rådgivernetverket består av rådgiverne fra ungdomsskolene i Vefsn, Grane og Hattfjelldal samt Mosjøen videregående skole, OT-koordinator og karrieresenteret. Nettverket ble startet i 1994, og fungerer som rådgivernes viktigste samarbeidsorgan. Rådgivernetverket leder seg selv – møteplan avklares underveis, og innkalling samt møteledelse rullerer.

Representanter for rådgivernetverket deltar på rådgivernetverk og koordinatorsamlinger på fylkesnivå.

Viktige oppgaver for rådgivernetverket er:

- Overføring av elever fra 10. klasse til Vg1
- Samarbeid om karriereveiledning i ungdomsskole og videregående skole
- Samarbeid med hjelpeinstanser
- Revisjon av karriereplaner 8. – 13. skoleår
- Samarbeid om informasjon til foreldrene
- Oppdatere kunnskap om lokalt arbeidsliv i regionen
- Erfaringsutveksling og drøfting av problemstillinger knyttet til sosialpedagogisk arbeid
- Samarbeid med Oppfølgingstjenesten
- Samarbeid med aktuelle opplæringskontor

11. SAMARBEIDSPARTNERE

Den regionale planen omfatter ungdomsskolene i Vefsn, Grane og Hattfjelldal og Mosjøen videregående skole. I gjennomføringen av planen vil forskjellige aktører bidra i karriereveiledningen. Det avklares på hver skole hvilken rolle og ansvar den enkelte skal ha.

Det legges til grunn en samlet innsats og et utstrakt samarbeid mellom ungdoms- og videregående skole. I tillegg forutsettes samarbeid internt i skolen da karriereveiledning har et tverrfaglig aspekt. Andre samarbeidsparter i regionen vil være viktige for å gi et godt og helhetlig grunnlag innen yrkes- og utdanningsveiledningen.

Sentrale samarbeidsparter:

- Kommunene Vefsn, Grane og Hattfjelldal – skoleeier og skoleledelse
- Utdanningsavdeling Nordland Fylke, Videregående skoler – skole/-eier og -ledelse
- Rådgivernetverk/Oppfølgingstjenesten
- Karrieresenteret Mosjøen med avd. Trofors og Hattfjelldal
- Opplæringskontorene
- Ungt entreprenørskap
- Lokale og nasjonale bedrifter
- Bransjeorganisasjoner lokalt
- Høgskoler og universitet
- NAV

Planen er revidert av:

Rådgiver	Granmoen oppvekstsenter
Rådgiver	Grane barne- og ungdomsskole
Karriereveileder	Karrieresenteret Mosjøen
Rådgiver	Mosjøen videregående skole
Leder	Opplæringskontoret Midt - Helgeland
Rådgiver	Hattfjelldal Oppvekstsenter

Illustrasjon forside:

Christian Pedersen

Elev ved tidligere VVS Tegning, form og farge